СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LIV. Ч. 154. НЮ ЙОРК І ДЖЕРЗІ СИТІ, четвер, 8-го серпня 1946. No. 154. NEW YORK and JERSEY CITY, Thursday, August 8, 1946. VOL. LIV.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ Тел. „Свободи": BErgen 4-0237, 4-0807 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

БОНУС, ЩОБ ВИЖИТИ, ЗАМІСЦЬ ПІДВИШКИ ПЛАТНІ

Нове домагання появилося серед членів юнії автомобілевих робітників у Дітройті, а це виплати бонусу для покриття життевих коштів, щоб доповнити недавну підвишку платні по 18½ цента на годину, яка показалася вже перестарілою. Відділ 600 юнії, що існує в фабриках Форда, ухвалив одноголосно, щоб віцепрезидент юнії Ричард Т. Лінард поставив таке домагання на денний порядок нарад екзекутивної ради юнії щоб опісля юнія розпочала відповідні акцію за переведення цього домагання в життя. Подібне домагання видвигнули відділи юнії з підприємства Крайслера. Засада в цьому така, щоб не зміняти безупину висоти платні, але діставати додаток на покриття життєвих коштів на час дорожні.

У Дітройті назріває нове негодування серед автомобілевих робітників. Близько 9,000 робітників у Пакард Мотор Кар Компані вийшло на дикий страйк. Наче у відповідь на це підприємство Бригс, яке виробляє деякі частини для Пакарда, віддложило біля 3,000 робітників, подаючи за оправдання, що треба перевести направки в фабриці. У підприємстві Алуминум Компані оф Америка вийшли на страйк 500 робітників, домагаючися підвишки платні, одначе урядовці юнії сталевих робітників обіцяли навернути до праці робітників, бо цей страйк є незаконний, тобто поза умову в контракті.

НОВІ ВІДКРИТТЯ В НЕПРАВНИХ ВОЄННИХ ЗИСКАХ.

Департамент справедливости розпочав доходження проти Ендру Джексона Гігінса, будівничого кораблів у Ню Орлінс за ошуства, поповнювані вчасі війни при дуставі замовлень. Гігінс був перед тим торговцем річних лодок перед війною і ненадійно став будівничим кораблів вчасі війни. Департамент справедливости закидує йому, що він предкладав урядови до виплати фальшиві рахунки, які він стверджував заприсяженою заявою.

ЗАБАВОВИЙ ЦЕНТР НЕДАЛЕКО ОСІДКУ О.О.Д.

На передмістю Флошинг, де недавно відбувалася світова вистава, має бути побудований забавовий і бизнесовий осередок коштом 50 міліонів долярів. В однім із повиставових будинків має бути приміщений осідок Обеднаних Держав, коли вони зідуться на нараду в осені. Видно, що приватні підприємства хочуть використати нагоду для заробітків і тому будучий центр має дістати такі вигоди, про які досі можна було лише мріяти. Будуть там цілі вулиці, огрівані в зимі, а холоджені в літі. Хідники будуть їздити разом з людьми, а автомобілі будуть приміщені на дахах. Гроші на розбудову має дати підприємство Метрополітен Лайф Іншуренс. Осередок має бути викінчений впродовж двох років.

БЕЗПІЛЬОТНІ ЛІТАКИ СКИДАЮТЬ БОМБИ.

Команда армії оприлюднює новий жахливий винахід, а це безпілотні літаки, які вчасі лету скидають бомби. Літаками керує офіцир чи урядовець з далекої віддалі при помочи радія. Саме у вівторок 6 серпня два такі літаки, системи Бі-17 прилетіли з Гаваїв в околицю Мюрик у Каліфорнії на просторі 2,400 миль упродовж пятнадцяти годин. Ними керували летуни з головного літака, який находився у віддалі біля три милі. Літаки осіли на пустині недалеко Мюрок без ніякої небезпеки.

ЗМОВА ПРОТИ ЦІН НА ВЗУТТЯ.

Федеральний уряд попав на слід змови торговців шкірами, які зорганізували рінг для застановлення продукції взуття, щоб у такий спосіб добитися для себе монополю в цінах. Торговці скуповують шкіри від доставців і перетримують їх у складах. Внаслідок недостачі шкір цілий шевський промисл готовий стануги і публика опиниться перед крізою у взутті, бо на ринку забракне черевиків чи чобіт. Департамент справедливости, на основі фактів, призбираних Бюром Адміністрації Цін і Адміністратором Цивільної Продукції переводить доходження на місцях продукції шкір, як далеко поширена ця змова.

ПІДГОТОВА ДО НОВОЇ ПОЛІТИКИ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА.

У десятому звіті Спеціяльної Комісії для Повоєнної Політики і Плянування палати репрезентантів складено засади, якими покористується конгрес при укладанню нової політики сільського господарства. Звіт звертає увагу як на постачання землеплодів для внутрішнього вжитку, так і для експорту а на їх місце придумує міжнародню програму, приноровлену до грошевої валюти різних країв. Це дуже складна справа і тому вимагатиме основних студій конгресових комісій заки проєкт буде переведений.

Суд признав законним депортовання ворожих чужинців

Федеральний суддя Саймон Р. Рифкін у Ню Йорку видав рішення, на підставі якого буде вважатися за законну депортацію ворожих чужинців зі Злучених Держав. Після першої війни такі депортації переводив Генеральний Прокуратор і ніхто цього не оспорював. Після другої війни німецькі громадяни, які як ворожі чужинці були інтерновані в таборах, почали робити спротив. Із них 75 приміщено тимчасово в іміграційних будинках на Елис Айленд в Ню Йорку, щоб виждати рішення суду в справі Германа Фреда Шляйтера, який стояв на першому місци у позві до федерального суду проти депортування. Після видання присуду суддя дозволив інтернованим остатися на Елис Айленд до 10. жовтня, щоб ворожі чужинці могли ще внести відклик до федерального суду в Вашингтоні, або й до Найвищого Суду Злучених Держав. Суддя Рифкін заявив, що Генеральний Прокуратор може виселювати ворожих чужинців з Америки без дозволу суду і це вважається за правне. Суддя згадав, що деякі позовники пробували змішати поняття ворожих чужинців із поняттям приязних чужинців і тому справу зробили труднішою до вирішення. Приязні чужинці це такі, яких батьківщина не є у війні з нашою країною і тому вони мають повну охорону міжнародного права. Ворожі чужинці це такі люди, що їх батьківщина була в війні з нашою країною, отже вони підлягають іншим правним засадам.

Бирнс демаскує советські диктаторські затії в міжнародній політиці

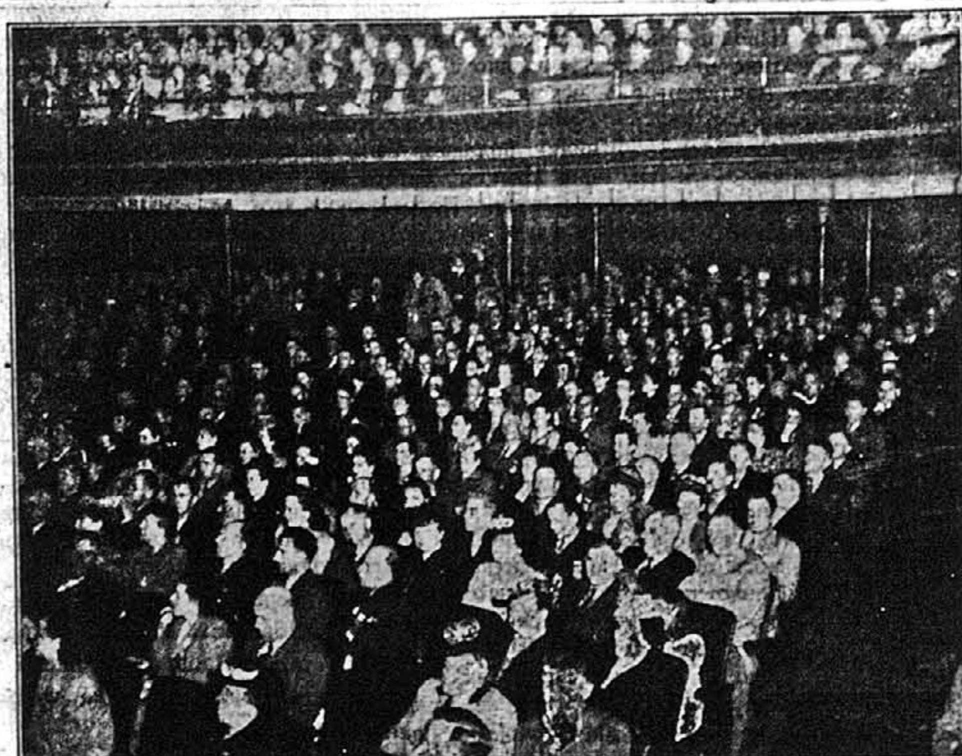
На засіданні Комітету правил Мирової Конференції в Парижі дня 6. серпня, секретар стейту Джеймс Бирнс, відповідаючи на виступ советського міністра закордонних справ Молотова в тому самому Комітеті попереднього дня, виступив дуже гостро проти советських диктаторських затій в міжнародній політиці. Бирнс заявив, що починаючи від Потсдамської конференції Москва докладає всіх зусиль, щоби права встановляти мир обмежити до якнайменшої кількости держав. Ще на початку самої Мирової Конференції в Парижі Молотов безуспішно пробував добитися згоди Бирнса на окреме засідання Ради міністрів чотирьох потуг з метою накинути Конференції предсідника та голов поодиноких комітетів. У вересні минулого року Молотов противився, щоби в дебатах на мировій конференції зачислити Францію та Китай до великих держав, а на конференції в Москві Молотов „вперто боровся за обмеження участи в мировій конференції до якнайменшого числа країн". Навязуючи до критичних завваг Молотова щодо „непослідовності" Злучених Держав та Великої Британії в піддержуванні британської компромісової пропозиції щодо форми вирішування справ Мирової Конференції, Бирнс заявив: „Я переконаний, що Молотов був би дуже заскочений, якщоб хтонебудь критикував його за неконсеквентність". В цілій промові Бирнс переконливо доказав, що всі намагання Москви від закінчення війни зводяться до диктатури в міжнародній політиці. Щодо самої Мирової Конференції, то Москва всіми силами намагалася вимогти теж від інших членів Чотирьох Потуг, щоби малі держави мали право тільки „пропонувати", а не вирішувати поодинокі справи. Бирнс заявив, що він вже на конференції Ради міністрів цілком ясно і недвозначно вияснив, що Злучені Держави будуть зважати на зобовязання щодо вирішування самої сутті справ, а не щодо способу їх вирішування. „Делегація Злучених Держав додержить свого слова" — запевнив секретар стейту Бирнс. Свою промову він закінчив згадкою про „свободу преси" в Злучених Державах і Советах. На поодинокі закиди Бирнса знова віблповідав Молотов та заявив, що тим разом закиди Бирнса будуть повністю опубліковані в советській пресі.

МИРОВА КОНФЕРЕНЦІЯ 1919 І 1946.

В теперішній Мировій Конференції в Парижі беруть участь теж деякі учасники мирової конференції після першої світової війни. Один з них, бразилієць д-р Раоуль Фернандес, вже тоді належав до делеґації; знов американський амбасадор у Парижі Джеферсон Кафері, анґлієць Гаролд Нікольсон та інші були тоді приділені як секретарі чи спостерігачі. Між цими двома конференціями вони бачать велику різницю. Нікольсон заявив, що на попередній конференції вони всіми силами намагалися здійснити 14 пунктів Вилсона і це їм на 80 відсотків пощастило, але він був би здивований, якби на цій конференції пощастило здійснити бодай 3 процентів Атлянтійського Чартеру. По його думці теперішня Конференція взагалі не має провідної ідеї, а основна різниця мі першою і другою є в тому, що на першій конференції були ще всілякі надії, яких не має на теперішній.

СОВЄТСЬКИЙ СОЮЗ ЗА ПРОДОВЖЕННЯМ ДІЯЛЬНОСТИ УНРРА.

З Женеви, Швайцарія, повідомляють, що советський представник в Економічній та Соціяльній Раді Обеднаних Держав, Н. І. Феонов, заявив, що Советський Союз піддержав би всяку пропозицію на продовження діяльности УНРРА теж на наступний рік. Він теж зазначив, що йому нічого невідомо про будьякий плян в Соціяльній та Економічній Раді, яка малаб перебрати і продовжувати діяльність УНРРА після ліквідації цеї останньої з кінцем цего року.

Другий Всеканадійський Конгрес Комітету Українців Канади в Торонто, Онтаріо, в днях 4, 5 і 6 червня 1946. Частина учасників Конгресу.

ПЕРША БІЛЬША ПОРАЗКА СОВЄТІВ НА МИРОВІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ

Після довгих і запеклих дебат Комітет правил Мирової Конференції в Парижі прийняв більшістю 14 голосів проти 6 Советської Росії та її сателітів британську пропозицію, щодо цього, які справи, підняті на Конференції, мають бути предложені до вирішення Раді Міністрів Чотирьох Потуг. Советське домагання, щоб це вирішувати більшістю двох третіх голосів перепало, подібно як теж перепала компромісова пропозиція Франції. Згідно з ухваленою британською пропозицією усі справи, прийняті теж і звичайною більшістю голосів, будуть переходити автоматично до вирішення Радою Міністрів Чотирьох Потуг.

СТАНОВИЩЕ АМЕРИКИ В СПРАВІ ТРІЄСТУ.

З Парижа повідомляють, що на випадок, колиб Мирова Конференція, подібно як і Рада міністрів, не могла прийти до згоди щодо полагодження справи Трієсту та Венеції Джулії, Злучені Держави задумують видвигнути цю справу в Обеднаних Державах та передати її до вирішення Раді Безпеки. Згідно з теперішнім станом, комісія, яка опрацьовує справу Трієсту, представить Конференції чотири різні позиції.

НОРВЕЗЬКІ ДОМАГАННЯ ДО ФІНЛЯНДІЇ.

Справа мирового договору з Фінляндією буде, правдоподібно, перша на порядку нарад. Фінська делегація була заскочена заявою норвезького представника, що Норвегія має до Фінляндії претенсії на кілька соток тисяч долярів. Це тим більше, що раніше норвезький представник заявляв, що його країна не має претенсії тільки до Італії.

СПРАВА НОВИХ ЧЛЕНІВ О.О.Д.

Рада Безпеки розглядала подання про прийняття в члени Обеднаних Держав Монгольської Народної Беспублики та Альбанії. Подання Моголії піддержує Советський Союз, а Китай домагається відложення вирішення цеї справи щонайменше на один рік. Подання Альбанії теж підтримує Советський Союз разом з Польщею і воно прийшло на порядок дня ще заки поодинокі члени комітету мали можність запізнатися з протестом в цій справі збоку Греції. Альбанський представник заперечує закиди Греції і твердить, що Альбанія не тільки є країна „миролюбна", але що теж її уряд є наскрізь демократичним та повним виявленням волі народу. Советський Союз і Польща домагалися позитивного вирішення подань Монголії та Альбанії, а інші члени з 11 особового комітету домагалися додаткових вияснень та інформацій.

КОНТРОЛЯ АТОМОВОЇ ЕНЕРҐІЇ.

Точно в першу річницю скинення атомової бомби на Гірошиму, в Раді Безпеки розгорнулися вперті дебати над справою контролі атомової енергії. Советський представник Громико продовжує протиставитися американському плянові і на його становищі розбиваються всякі можливості вирішення цеї справи. Поодинокі делегати, включно з американським, поставили Громикові конкретні запитання, як повинна виглядати ця контроля згідно зі советським пляном. Громико, як міг так намагався цю справу вияснити, заявляючи, що атомова бомба є тільки одною з численних загроз мира і в американському пляні йому найбільше не подобалася пропозиція, щоби відповідна міжнародня комісія мала право перевіряти цю справу на місці в поодиноких країнах, що, по його думці, булоб нарушенням суверенности цих країн.

ЖНИВА В СОВЄТСЬКОМУ СОЮЗІ.

Советська урядова газета „Звєстія" подає, що по день 1. серпня в Советському Союзі зібрано урожай з одної третьої цілої засівної площі, 39,500,000 більше ніж в той сам час минулого року. Теж інші газети підкреслюють інтензивні жнива і насамперед здачу хліба державі.

ВІЙНА В КИТАЮ.

Про запеклі бої та дальші успіхи національних військ повідомляють з Нанкінгу. Війна починає охоплювати провінцію Єгол, „стратегічні ворота" до Манджурії, що має теж велике господарське значення. Ця провінція була досі в руках комуністів.

БИТВА МІЖ СЕЛЯНАМИ І ПОЛІЦІЄЮ В ІТАЛІЇ.

З Палермо, Сицилія, повідомляють, що в місцевості Каккано дійшло до справжньої битви між селянами, що намагалися забрати збіжжа з державних маґазинів, та поліцією і карабінерами, що до цего не допускали. Була велика кількість вбитих і ранених по обох боках. З урядового боку в боях брали участь чотири танки. Про подібні заворушення на тлі важкого економічного положення Італії повідомляють теж з інших місцевостей.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc.

at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18. N. Y. BRyant 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.		SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Сіті і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$2.75
Число з суботи (з англійською Частиною):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

МОЛОТОВ ВІДГРОЖУЄТЬСЯ!

Перша фаза мирової конференції, якою являються теперішні наради представників 21 держав у Парижі, стверджує наразі одно: Іде до щораз гострішого напруження між представниками Совєтського Союзу та його сателітів і представниками західних демократій, зокрема Злучених Держав та Англії.

Яка-ж причина цих загострень?

Ні це питання не є складне, ні складною не булаб відповідь, якщо хотіти переповідати, як поводяться Совєти в міжнародних справах від часу закінчення війни, втягаючи в орбіту своїх впливів усе що тільки можливе, та загарбуючи чужі землі чи чуже майно, нікого не питаючи, з ніким не рахуючись. Та усе це, згідно з совєтськими міжнародніми зобовязаннями, і то в договорах, на які вони самі постійно покликуються, повинно би тепер прийти під обради міжнародної мирової конференції й бути затвердженим, відкиненим або зміненим. Та це Совєтам не подобається. З другого боку вони мають ще дальші пляни, що відносяться до поширення російської територіяльної експансії в ближчій і дальшій будуччині, чи до поширювання комунізму в світі. Вправді це було прикриване досі головно боротьбою з „фашизмом", який Кремль хотів би винищити до самого кореня в цілому світі. Та тепер, коли, як виглядалоб, „фашизм" нігде не спиняє Совєтів у їхньому імперіялістичному розгоні, вони змінили тактику і зачали добачувати „небеспеку" уже деінде, в „капіталістичному" таборі, який репрезентує „англьо-саксонський бльок", під яким Совєти розуміють не тільки Англію та її домінії, але теж і Злучені Держави. Цей „бльок" заступає тепер у большевицькій пропаганді давній „фашистівський бльок". З ним почав отсе воювати вже сам Вячеслав Молотов, совєтський міністер закордонних справ, надаючи цим цій боротьбі більш офіційної форми. Отже тепер не виступає проти Америки і Британії якийсь там совєтський журналіст чи радіовий коментатор. Це вже виступає сам уряд, сам Кремль. Так і треба розуміти заяву Молотова на Мировій Конференції в Парижі про „катастрофальні наслідки", якщо Злучені Держави й Англія будуть підривати „авторитет конференції", домагаючись вирішування справи більшістю голосів. . .

Іншими словами, якщо буде так, що западе якесь рішення, проти якого є совєтська меншина (СССР та його сателіти), то це матиме „катастрофальні наслідки". Так погрожує Молотов.

Відповідь на це повинна бути, на нашу думку, тільки одна, а саме, що дійсні катастрофальні наслідки тоді наступлять, і то в першу чергу для Кремлю, якщо він не захоче визнати у міжнародних проблемах рішення більшости. Таке треба було західним демократіям, зокрема Злученим Державам та Британії, сказати Молотови і Сталінови уже давно. Якщо так не сталося, то тепер є добра нагода це сказати — у відповіди на погрози Кремлю.

ПОЛІТИЧНЕ ДИВО

Конгрес, який у пятницю минулого тижня закінчив свої наради і розїхався домів, перейде до історії нашої країни як політичний чудотворець. Чудом, якого уступаючий конгрес доконав, називають реорганізацію самого конгресу, ухвалену щойно перед самим кінцем його нарад.

Закон, ухвалений в цій справі, називається „Акт Реорганізації Законодавства з 1946 р." Його підписав негайно після ухвали президент Труман і при цій нагоді сказав такі знаменні слова:

„Акт, який я щойно підписав, є одним з найважніших кроків у реорганізації Конгресу Злучених Держав від часу існування цього тіла... Справа реорганізації і змодернізування конгресу була особливо важкою і від одного засідання до другого члени конгресу відчували, що вони не спосібні зробити рішальний крок для наладнання цеі проблеми".

Саме тому, що реорганізація конгресу була така важка, а проте вона перейшла, дехто називає її політичним чудом чи дивом.

Щоби зрозуміти значіння цього факту, треба хоч поверховно представити собі положення, серед якого прийшла реорганізація.

Вашингтонський конгрес, на підставі конституції, є осередком політичної діяльности нашої держави. Його обовязком є укладати закони і пильнувати, чи при виконуванню не діються якісь надужиття. Саме тепер конгрес прослідкує надужиття з воєнних часів при помочи спеціяльної комісії, а це пригадує на його всесторонні обовязки.

Впарі з цим від кількох десяток літ пишуть про спір між конгресом і президентом. Президенти нарікають, що конгрес не працює якслід, а конгресмени твердять, що президенти присвоюють собі владу, яка належиться конгресови. Перед першою війною такий спір багато звертав на себе уваги у світі. Одначе, коли в Росії, в Італії і в Німеччині, а також і в інших державах, повстали тоталітарні режими, які намагалися виказати, що демократичні установи пережилися, світ почав пильно слідити американську систему і розбирати її критично: чи американський конгрес, як представник демократичної думки, втримається на висоті свого завдання і вкаже людству шлях до добробуту і повоєнного відродження, чи може буде приневолений скапітулювати і зробити місце якійсь іншій системі, яка нагадувалаб тоталітаризм.

Дотеперішня організація конгресу показалася затяжкою до праці в модерних часах. Головна його праця відбувалася в 81 комісіях, а це в 33 сенату і в 48 палати репрезентантів. Комісії відбували приготування до законів через переслухування свідків — окремо в сенаті, а окремо в палаті. Бувало, що для одної справи робилося тесаме в кількох комісіях так, що самі конгресмени не могли належно розуміти цього поступовання. Внаслідок цього конгрес був перевантажений працею і недотримував кроку духови часу. В часах атомової сили така система грозила заваленням демократичної системи.

Акт Реорганізації законодавства вводить такі основні зміни: зменшує число комісій з 81 на 34, а переслухання свідків у них має бути спільне, вводить втримування платних фаховців для приготування законів; обовязує комісії безупину слідити за виконанням законів і безупину контролювати, чи нема надужить; доручує комісіям, щоб вони вже на початку року обчислили, кільки гроша потрібно на працю, яка є під їх контролею, щоб у такий спосіб можна передбачити вчас всі видатки, які встановляється в буджет; коли яка організація посилає платного репрезентанта до конгресу, щоби впливати на конгресменів, такий агент має бути зареєстрований як так званий „лабіст"; конгрес буде мати вакації від 1. серпня до кінця кожного року, щоб конгресмени могли порозумітися із своїми виборцями; багато чисто адміністраційних справ виннято зпід ухвал конгресу а передано екзекутиві.

Хто мав нагоду ближче приглянутися дотеперішній діяльности конгресу, такий зрозуміє далекосяглість реформи. Вона ще не закінчена, бо має ще бути встановлена законодавчо-екзекутивна Рада, яка разом з президентом має наперед розробляти пляни законодавства і так приспішувати працю конгресу. Та на це ще прийде час. Впарі з працею прийде й заплата і президент підписав ухвалу, що конгресмени мають дістати підвишку з $10,000 на $12,000 з додатком на видатки по $2,500.

Треба надіятися, що новий, — тобто 80-тий — конгрес, який зійдеться по чергових осінних виборах і розпічне наради в січні 1947 року, оправдає надії Америки, і доведе світови, що демократична система є системою, яка забезпечить не лише волю і свободу громадян, але й добробут країн і народів, а з тим і світовий мир.

Сорокпять міліонів засуджених на смерть

Канадійський „Новий Шлях" надрукував недавно інтересні міркування на тему „Скільки є тепер українців". Переводячи відповідну калькуляцію на підставі самої тільки статистики про вибори в Совєтському Союзі в лютім 1946 та здогадів і припущень, автор приходить до висновку, що в Радянській Україні живе тепер „яких 33 до 34 міліонів українців". Калькуляція проста і льогічна: в цілому Совєтському Союзі було 101 міліонів виборців, отже приблизно половина цілого населення. В Радянській Україні було дещо понад 20 міліонів виборців, значить, населення України в нових кордонах повинно виносити понад 40 міліонів душ. Чужинців в Україні нараховує автор згаданої статті на 5 до 6 міліонів. Беручи до уваги українців на українських територіях, які не є в кордонах Радянської України (Кубань, Крим, деякі північні райони), а дальше українців розсіяних по території цілого Союзу, головно на Сибірі та на Далекому Сході, як теж стару і нову еміґрацію, автор приходить до висновку, що в цілому світі є тепер 43 до 44 міліонів українців. Значить, від традиційних „сорокпять міліонів" не відступаємо.

Обчислення автора згаданої статті не позбавлені своєї льогіки, хоча вони тільки загальникові. Проте, треба звернути увагу на деякі неточності, й насамперед на положення тих „сорокпять міліонів".

Згідно з переписом населення з 17. січня 1939 р., в Совєтському Союзі було 28,070,404 українців. Треба припускати, що досить поважна кількість українців, свідомо чи несвідомо, не признавалася до своєї національности, як з другого боку теж деякі неукраїнці назвали себе українцями. Стан і положення українців на їх етнографічній території є куди трагічніший, як це моглоб виходити з міркувань автора статті в „Новому Шляху". Перш за все, в Україні є далеко більше напливового елементу і на загальну кількість населення України вже перед 1939 роком імпортовано щонайменше десять міліонів з російських та інших теренів Совєтського Союзу.

Підчас війни цей трагічний стан українського народу ще збільшився. Внаслідок дальшого переселювання та величезних втрат на фронті, вже в нових кордонах України, отже зі західними областями (Галичиною і Волинню), Закарпатською Україною, Буковиною та Басарабією, навряд чи залишилося яких 30 міліонів українців на батьківській землі. При цьому треба памятати, що поодинокі річники підчас війни понесли втрати непропорційні до інших і тому теж українська маса, яка залюднює суцільно територію Радянської України не представляє сьогодні гармонійної біольогічної цілости. Післявоєнні тягарі, важке економічне положення та дальша плянова акція большевиків скерована на знищення українського народу доповнюють цей трагічний образ. За цілий час большевицької і в міжчасі німецької окупації, український народ був дуже послаблений під вітальним оглядом, його пляново і постійно позбавляється основних сил національної динаміки та вперто зводиться до домашньої, „южно" - краєвої совєтської проблеми.

Український народ стоїть справді перед смертельною загрозою. Українська справа, від часу окупації України Росією, була там завжди найбільш пекучою. Після першої світової війни українська проблема грала без сумніву одну з найголовніших роль так у внутрішній, як і зовнішній політиці Кремля. Усі намагання большевиків були звернені на те, щоб власне цю проблєму вдержати виключно у внутрішній диспозиції. Війну большевики використали між іншим і на те, щоб цю проблему повністю ліквідувати, захоплюючи теж ці українські території, які були під іншими займанщинами та які постійно „мішали" цим чортівським большевицьким плянам.

Сьогодні ввесь український народ, за вимком відносно невеликої старої і нової еміграції, опинився безпосередно під большевицьким ножем. Віримо, що большевицькому катові не пощастить завершити цього найбільшого в історії злочину та знищити один великий народ, подібно, як і Гітлерові не пощастило убити жидівського народу. Але цю смертельну загрозу треба завжди мати на увазі і обєднати всі українські сили та звернутися теж на те, щоби зберегти і збільшити бодай те з фізичного національного стану посідання, що можна зберегти. Дбати всіляко про чистоту українського духа, про збереження тих духових і фізичних вартостей українського народу, що опинились поза засягом большевицького ножа. Не можна себе оманювати думкою про „сорок пять міліонів", тоді, як ці міліони засуджені на смерть і тільки оджидають кожного дня на закінчення виконання вироку. Український народ опинився в такому положенні, що на саме тільки тривожне висилання С. О. С. уже не має часу. Тут уже треба ратувати де, що й як можемо. Є тільки дві можливості ратунку: унешкідливити ката, або вирвати з його рук жертву.

Головний тягар боротьби за існування поносить сам український народ на батьківщині і виявляється з ней, як виходило хочби з повідомлень про дії Української Повстанської Армії, справді по геройочному. Це подвійно зобовязує українську еміграцію, яка мусить обєднати всі свої сили на допомогу в цій боротьбі за бути чи не бути українському народові.

Голос українських політичних вязнів

В Мюнхені, в Німеччині, відбувся в днях 29. і 30. червня 1946 р. **Перший Конгрес Українських Політичних Вязнів.** Конгрес Л. У. П. В. відкрив, як голова УПС, голова Василь Пасічник вступною промовою, з якої передаємо наступне:

„...З нагоди нинішнього Конгресу бажаю на цьому місці зложити щиру подяку від українських політичних вязнів хоробрим старшинам і воякам американської, англійської, французької, польської, югословянської, української та інших армій і повстанням свободолюбних східних і західних народів за те, що вони свою кров проливали і життям жертвували в обороні прав і свободи людини й народів, захищаючи їх перед жорстоким поневоленням гітлерівським, імперіялістичним тоталізмом. Цим хоробрим назвам і незнаним бійцям завдячуємо і ми, тисячі українських політичних вязнів, наше життя, що було призначене на загладу в концентраційних таборах і тюрмах. Цього ми ніколи не забудемо. В наших споминах і памяті будуть вони жити завжди.

„Водночас ми сподіємося, що на цьому не кінчиться наша духова повязаність з тими героями. Ми думаємо, що кращі сини тих свободолюбних народів, які стали на захист людських прав і свободи, не зможуть спокійно приглядатися, щоб ще й тепер денебудь і якийнебудь тоталітарний, антинародний режим топтав святі права людей і народів жити свобідно. Цього сподіємося не тільки ми, але цілий свободолюбний світ.

„Нині ще багато людей і народів позбавлених свободи слова і думки, що є підставою всякої свободи. Нині багато людей і народів не мають належної всім свободи вільно почитати Бога на свій спосіб, незалежний від чужинецького тоталітарного режиму держави. Ще нині міліони людей не мають свободи від голоду, випливаючого з імперіялістичних плянів тоталітарних держав. Ще нині багато народів і міліони людей не мають свободи від страху і терору у по-[illegible] Ще нині цілі народи не мають можности свобідними виборами у вільному демократичному загальному голосуванні творити свою владу та в своїх суверенних державах визнавати свої закони і права. Через ці кривди, що їх нині зазнають цілі народи, ми не можемо вірити у спокійне завтра. Людство знову стоїть перед тяжким іспитом, перед Богом і історією.

„Українські політичні вязні заприсягли на життя і смерть боротися за свободу людини, за свободу свойого народу і всіх поневолених народів.

„Ми готові боротися за найсвятіші ідеали, що їх Бог вложив у наші серця. Доля наша звязана з долею цілого українського народу та з долею інших поневолених народів. Ми прагнемо, щоб Україна та всі інші краї були вільні від страху і терору, від голоду, від політичного, релігійного і культурного поневолення та господарського визиску. Ми бажаємо, щоб український і йому братні народи самі, по своїй волі, рішали про форми свойого життя опираючися на формах правдивої не підфальшованої демократії, в якій осередком життя є людина, цілий народ, а не накинена з чужого ворожого центру безвідвічальна ніким не контрольована кліка, що поневолює при помочі насилля і терору людей, цілі народи.

„Український нарід віками боровся за свою свободу і державність. Він через некорисне геополітичне положення і багатства України та ненаситний імперіялізм сусідів часто тратив волю. Сила нашої боротьби випливає зі стихійного замилування до свободи. Ми ніколи не вміли терпеливо і мовчазно зносити неволі. У нас вічно горіючий внутрішній святий бунт проти накидуваного нам поневолення. Український нарід завжди скидав зі себе окови і сьогодні теж ніхто і ніколи не звяже

ОЛ. ЛУГОВИЙ — Права автора застерігається.

БУРЕВІЙ

Повість з часів Революції в Росії і Східній Україні в 3-х частинах.

(Другий том трильогії „ОГНЕМ І КРОВЮ").

ПЕРША ЧАСТИНА

24)

Бо звільнений з пут народ, це те саме, що спущений з уздечки дикий кінь! Революційна хвиля може перекотитися через голови проводирів і їх захлиснути.

Надумував, що має далі діяти. Він фронтовик, застрягати в столиці не має потреби ні бажання. Ним почате діло піде своєю чергою. Для нього важніший Київ, не Петербург.

Як відгукнеться на петербурські події Київ, оте найбільш чорносотенне місто в російській імперії — з його ріжнонаціональними Думбадзами, Щеголевими, Скалонами, Дрентельнами і Кляйнґельсами, та своїми рідними малоросами — чорносотенцями Юзефовичами, Савенками, Пихнами, Новецькими[15]) і „іміже ність числа", — а яке злою іронією історії вважається столицею України. Як поставиться до подій селянська маса, по селах і на фронті, у мало не пятнацятьох етнографічних українських провінціях, як поставиться нечисельна інтелігенція, що ще українства бодай на словах не зрікається?

Доконавши свого з двома волинцями рішив Павлоцький відвідати предсідника Державної Думи. Адже Родзянко свій брат, хахол, якщо вже не українець, нащадок Слобідської козацької старшини, і український сантимент йому певно не чужий. Поговорить з ним, спитає порад і вказівок, що діяти? Накажуть зайняти якесь команднє становище в столиці — не відмовиться, хоча й не бажалося. Накажуть виїздити — виїде. Звертатись до кого іншого — неможливо. Державна Дума мусить створити новий, народний уряд.

Йшли вулицями, минали великі натовпи населення, військові частини. Здавалося все населення столиці висипало на вулиці. Зявилися червоні бинди на грудях сливе кожного і кожної. Якась панночка — підліток, в гімназіяльному уборі пришпилила червону бинду генералові. Павлоцький подякував, вийняв сторублевий банкнот і дав дівчині. Та наївно видивилася на нього, не розуміла навіщо їй дають гроші? Ласково пояснив їй:

— Гроші вжиєте на поміч робітничим родинам. Такі, як ви, гарні дівчатка, багато можуть зібрати. Потребуючих помочи надто багато і в Петербурзі і в краю. Сьогоні — день Народного Великодня, перший день волі, а в великі свята завжди памятаємо про бідних!

Почервоніла дівчина пришпилила бинди провожатим генерала, волинцям. Ті від себе передали їй якісь гроші.

Пішли далі, зручно оминаючи зустрічні людські хвилі. Вулицею й хідниками все плило у напрямі Сенатської і Таврійського. Червона бинда на грудях звернула думки Павлоцького в інший бік.

„Сам того не усвідомлюючи, він пошився в новітні революціонери; параду з Юрієм, Юріївською шаблею й генеральськими відзнаками і червоною биндою! Чого доброго ще генералом революції його проголосять! Бинда биндою, може собі спокійно прикрашувати генеральскі груди, але... Він же українець! Так чому ж не заманіфестувати свою народність національними українськими барвами, тут у північній столиці, символі гноблення українства?

Задумав і вчинив. Вступив до маленького склепу стяжок, звелівши провожатим на нього заждати, і хвилин через десяток вийшов з нашитими на петлицях ковніра блакитними і жовтими стяжечками у вигляді Андріївського хреста. Жовтоблакитне Х з червоною барвою петлиць чудово між собою гармонізувалося. Провожаті волинці тільки видивилися на чудакова-того генерала.

(Дальше буде).

15) Два рідні брати Новіцькі, Володимир і Василь. Володимир — начальник штабу Київської округи, гарячий украінофіл, генерал-лейтнант. Василь — жандармський генерал, українoжер-чорносотенець, впікся київським українцям нагінками і арештами.

Лев Бучак.

Українська повстанча армія (УПА)

(Докінчення)

„Вони мають радіовисильні, шифрове письмо і надають свої накази на довгих филях".

„Ну а як, чи між не можемо перехопити їхні радійові оповіщення?"

„Власне, що не можна".

„А скільки їх буде?"

„Поверх пять дивізій з постійним зростом".

„Ну, це дивно, як можна було допустити до цього та чому їх не можна знищити".

„Це зробиться і на це є спосіб", продовжує спец: вивезти усе населення Західної України на Сибір, в глиб Росії, бо так довго, як місцеве населення їх підтримує, нам годі їх розбити".

Другого дня в тім же вагоні, граємо в шахи з молодим советським офіцером інвалідом без ноги.

„Стратили певно свою ногу на війні за родину?" — десь в розмові питаю його.

„Та де! Воював шість літ з германцями. По війні здемобілізували тай приділили до боротьби проти Української Повстанчої Армії. В першім же бою багато з наших згинуло, а я стратив ногу".

В поїзді до Підволочиськ при іншій спосібності іде кілька советських жінок в напрямі Києва. Довідуюсь, що вони були жінки урядовців, що працюють у Львові. Усі вони говорять по московськи, хоч кажуть, що походять з Київщини.

„Де їдете?" — питаю.

„Їдемо до Винниці".

„А що, тут вам зле?"

„Добре, але тут в місті все дуже дороге".

„Поїдьте на село, бо на селі все дешевше". Дораджую їм.

„Ох, на село! таж там всюда Укр. Повст. Армія. Ми б і не вернулися живими. Господі, сколько наших русских людей згинуло від тих бандитів! Ось недавно коло Бродів вони переймили в лісі наше авто з офіцерами та ґражданами. Усіх помордували, тільки шофер украінець зіставея. Ах, што тут в етой Ґаліції делается".

Відтак я чув, як одна з тих жінок казала до другої:

„Вот, понімаєш, дньом он работаєт з тобою в бюрі, а ночью іде в бандьори".

В розмові советських вояків між собою можна було почути такі слова:

„Ну вот, понімаеш, бандеровец, а кожний з них знає, за що він воює, за якусь вищу ідею, якусь Самостійну Україну. А вот ти воевал, а знаеш за что ти воевал? Ну і довоевался".

При різних інших зустрічах з людьми довідувався, що в Стрийщині через гірські села цілими ночами перехотили війська Укр. Повст. Армії. Їхало танки, гармати, кінні відділи, йшла піхота, авта та навантажені фіри в порядку в одним напрямі під ритмом походової пісні УПА.

Чув я від тих, що читали бюлетень УПА „З Фронту", де було сказано, що тільки, а тільки танків, скорострілів і два літаки (!) брали участь у бою проти москалів.

Набір рекрута та контингент в формі харчів, тощо, УПА робить зорганізовано. Є досить затяжко для населення давати контингент і для Советів і для своєї УПА. Однак робиться радо, бо УПА бореться, як кажуть люди, за визволення та Самостійну Україну. Всяка поміч, навіть симпатії для УПА, потягають за собою великі пожертвування для наших людей: тюрма, розстріл, висилка на Сибір.

III.

Так по усій Західній Україні всюди при всіх спосібностях найчастіше розмовляють про бандерівців, УПА: Там відбувся бій УПА зі советським військом, там повстанці знищили лише заснований колгосп, рухомий маєток як і начальників забрали з собою, там висадили міст, там потяг, а на Покуттю кажуть, що в горах цілі терени в руках УПА.

З кінцем 1945 р. у мене мешкав у Львові, зглядно НКВД приділило на помешкання свого урядника капітана, котрого завданням була праця проти УПА. Кожного дня він вертав з „праці" у Львові пізно ночею, тай часто повторяв те саме:

„Ну, Лев Іванович, как поживаєте? Вот во Львове очень опасно. Баньдеровцов і тут есть много. Вот понімаєш іде улицею ніби наш старший з орденами і пагонами, а ето наділі УПА. Дньом ходять вони спокійно, а ночію убивають наших старшин і партійних. У Львові що-ночі по обох сторонах гине пересічно 150 людей".

Іншим разом той самий капітан розказує, що вислано було зі Львова до Дрогобича щось пять навантажених советським військом авт проти УПА. Подорозі повстанці засіли в лісі, обкидали ті авта бомбами тай усю ту виправу розбили.

„Як це могло статися, кажу я, хіба бандерівці знали наперед, що проти них буде наступ? Тай мене дивує, як таке могутне советське військо не може те УПА знищити"?

„Понімаєш, Лев Іванович, дело з УПА очень тяжело. УПА сильно і добре зорганізоване і законспіроване. Вони не лише розтаборилися по лісах, але і мають своїх людей по селах, містах, при советськім війську, а навіть у нашім НКВД, котрі роблять для УПА між нами шпіонажу. Ми лише що заміряємо повести проти них атаку, а вони вже через своїх людей повідомлені і готові до контратаку, або відступу. Позатим ті люди освічені, володіють кількома мовами, добре витреновані у військово - повстанчих справах".

Та хай ніхто не думає, що український повстанчий рух лише палає на Західній Україні. До нас доходили чутки про поширення повстань на схід від Галичини.

Будучи в Одесі, при відізді до Америки, я мав нагоду познайомитись з одним югославом, старшиною, що не хотів вертати під диктатуру Тіта. Переходячи з ним вулицями Одеси, він звертав мою увагу, що те місто від царських часів ані крихітки не відбудоване, ані уліпшене. Близько одна трета міста зруйнована війною і досі стоїть без жадної направи. Вулиця Мечникова цілковито знищена. А між іншим він притишеним голосом сказав мені:

„І тут в Одесі, як і скрізь по Україні шириться підпольна робота проти Советів".

Я засипав його питаннями, яка сила того руху, чи це роблять самі українці, а чи й москалі, а він тільки мені відповів:

„Ви забагато хочете знати..."

Однак те, що він сказав вистарчало мені зрозуміти, що визвольний рух шириться теж і на сході.

ЖАРТИ

Запис.

— Я чув, що ваш брат, умираючи, записав усе, що мав, сирітському захистови.

— Так, то правда.

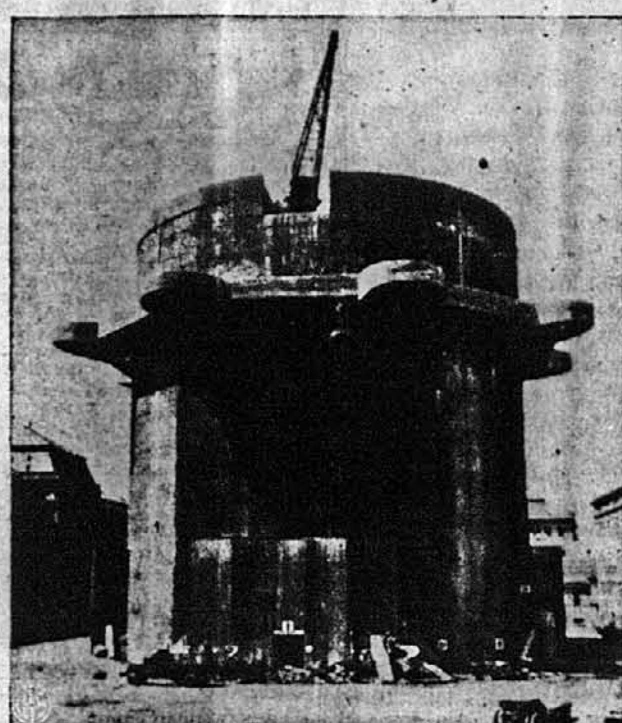
— А кілько записав?

— Осмеро своїх дітей-сиріт.

наш нарід ланцюгами. Ніколи не звикнемо до двигання кайдан. Україна завжди боролася з імперіялістичними загарбниками, а тих, що вели або почнатимуть імперіялістичні війни, уважаємо найбільшими злочинцями світа. Українці не топтали чужих прав і ніколи не поневолювали навіть тоді, коли могли це робити, маючи нагоду. Імперіялізм і поневолення других є неприємливі для психіки українського народу, не зважаючи на хоробрість, яку він нераз виявляв в обороні своїх прав.

„Україна в цій другій світовій війні стратила дуже багато. Український нарід станув до визвольної боротьби проти всіх окупантів України, щоб рятуватися перед фізичним, моральним, культурним і господарським знищенням. В час цеї боротьби в самій Україні німці вимордували 4 міліони населення. Поза Україною з рук німців згинуло в концтаборах воєнно-полонених близько 2 міліони українців. А скільки згинуло на фронті й у визвольній боротьбі? Нині видається нам дивним, що деякі західні народи так мало говорять про вклад України в останню війну, так мало знають про це. Дається запримітити, що чужа пропаґанда радше говорить про воєнні жертви Росії, замісць того, щоб говорити про жертви і хоробрість поодиноких народів. Ясно, що тут проявляється вплив російсько-большевицького імперіялізму. Російські імперіялістичні тенденції пробиваються всюди зпоза маски різних формально впроваджених назв. Що більше. Цей самий імперіялізм змагав і змагає до того, щоб українському самостійному рухові надавати пятно чужої інтриги і інтервенції, а українців сплямити в очах західних демократій як коляборантів, силуючися переконати західні народи, що українці не вертаються до краю зі страху перед народним судом. В дійсности ми не можемо вертатися до краю, бо там існує беззаконня, бо там держить владу в своїх руках не вибраний волею народу уряд, але кліка насланих большевицькою Москвою запроданців, що проти волі цілого народу при помочі терору НКВД слухняно виповняє накази Москви. А про т. зв. співпрацю з німцями свідчать згадані вже міліони помордованих німцями українців, десятки сотень українських політичних вязнів, котрі остали при життю і не хочуть туди повертати та свідчить рівнож про це Українська Повстанча Армія, що від перших початків війни вела неустанні важкі криваві і жертвенні бої проти німецької окупації в Україні аж до упадку Німеччини. Що в Україні були поодинокі юди, запроданці, це нас не ганьбить, бо їх всі народи мали. Але український нарід з отими нечисленними запроданцями не мав нічого спільного. Український нарід не співпрацював і ніколи не буде співпрацювати з тим, хто йде до нього зі злом і підступом. Він опирає свою боротьбу на власні сили в союзі і співпраці лише з тим, хто визнає права України на її незалежність і державну суверенність.

„Віримо, що надходить велика пора, в якій Україна і всі інші ще дотепер поневолені народи стануть свобідними. Прагнемо, щоб скоро надійшла нова весна народів, весна в котрій народи Нового і Старого Світів подадуть собі вільні руки братньої любови. Не довгий вже час, коли не буде тюрм, концтаборів, політично переслідуваних, коли не буде українських і не українських політичних вязнів, а будуть вільні люди на землі".

ПІВ-ВЕЖА ПРИЗНАЧЕНА НА ЗАВАЛЕННЯ. — Велитенська пів-вежа у Відні була свого часу частиною оборони проти аліянтських атак з повітря. Саме тепер її розбирають, а гармати та сталь перекують на плуги та інше знаряддя для сільського господарства. Цемент та мур придасться на будову доріг.

МАТИ-УКРАЇНКА

З блавату цвітів сплели молоді дівчата вінок; ці дівчата, що вчора стояли на перелазах і ловили пламенне сонце, що луною горіло й сміялося на бронзових лицях тих велетнів-лицарів.

Текля стояла наче біла мармурова статуя на зеленій межі, та до неба випрямила свої білі руки.

— Побіжу, полечу, в люту вовчицю переодягну себе та кричати буду страшним криком: — Зась вам до моїх дітей! Для себе самої я їх виховала!

А яка вона краща друга матір має більше право до них?!

Але руки самі опали до долу — і взяла мати голову Миколи на свої коліна і сльозами промивала з високого чола кров, що плинула струмочком.

— Цить, хлопя моє, цить. — Круглі сльози коралями падали на Миколине чоло.

— Ти добре зробив, що більше її кохав, як мене, рідну матір. Вона, Україна.

В домовину поклали, китайкою сповите тіло Миколи вояка-героя, а коли священик востаннє прощав Теклиного сина, не видержала Текля і знову бунтом спалахнуло її серце. Вона на вколішках стояла біля домовини й широкими раменами держала в обіймах тверде, чорне сховище, що заздро ховало в собі молоде серце її сина, борця за волю.

— Не дам, не пущу його від себе! — Вона ридала та білим своїм чолом била об домовину. І мене в сиру землю засипайте. Разом з моїм горем і з моєю жалобою. Легше нам у двох буде в цій домовині. Боже, Боже, де Ти?

Стояв третій син біля своєї матери та наче смертельно пострілену птаху піддержував її своїми юнацькими руками.

Якби і ти мені пішов, — мати з болісним докором дивилась синові в очі, — тоді я тебе вже сама зглажу з того світа. Не буде мені, ані тобі більше спокою.

Мамо, мені немає такого життя, хотів Олекса випередити свою матір, але вона нігтями вілася в його рамя: — Не підеш мені нігде від хати! — а далі вона боялася докінчувати своїх думок

А цього третього Теклиного сина Ведмедем переназвали його побратими — і не було живої душі в Україні, що не знали про нього. Що таке страх — це було невідоме юнакові. І хоч він довго таїв і не хотів свідомо ранити зболілого серця матери, то його душа та вчинки були завжди там, де найгрізніша та найбільша була потреба. — За долю братів!

Був потім погідний день, — та половою лежав білий сніжок на морозом скованій землі, і не було вже ані одного дзвона на дзвіниці, бо кат і це добро загарбав.

І саме цього дня в селі Грань, добровицького району, мали відбутися похорони вояка-героя, що смертю хоробрих впав на полі слави.

— Поїхали по його матір — стояли жінки та плакали, бо всі знали та на собі засвідчили горе материного серця.

Вона йшла достойна наче весільна бояриня, сиві пасма волосся срібною короною схоплювали її голову; вона на колінах стала перед величчю смерти свого третього сина та не плакала, ані не ридала.

Хвилину вона тихо молилася, а потім піднесла своє чоло, підійшла близче до ложа, де в цвітах лежав її син, та брала в свої руки голову свойого сина та цілувала його чоло, очі, лиця — і мовила:

— Дякую тобі великий мужу, за твій розум, за твої чини, за твоє бажання служити рідній землі. Дякую тобі, що ти за неї життя своє віддав.

Вона брала білі синові руки в свої обійми та далі дякувала:

— Спасибі тобі сину за силу твоїх рук, що ти в них держав кріс і завзято сіяв смерть між тих, що нас розпинають. Сторицею дякую тобі за честь, що ти не скорився катам і не пішов на їх наругу.

Мати-Текля не видержала і гірким плачем припала до сирої землі і крізь сльози лебеділа: — Ти сину праведний, йди перед престіл Всевишнього та благай його, щоб твоя жертва була останньою за волю України.

А ці материні сльози самоцвітами капали на могилу третього сина...

— Вона, свята мати. — З уст до уст шепотом передавали собі люди, що громадою прийшли востаннє прощати повстанця-героя Олексу Ведмедя.

Ю. Земляк.

(„Вісті", Бельгія).

HEALTH HINTS

("Health Hints" is a regular contribution to this paper by The Medical Society of New Jersey. Questions should be addressed to the Office of the Society, 315 West State Street, Trenton 8, N. J.)

TRY AMERICAN SPAS FIRST

AMERICAN mineral spring resorts are unfairly considered inferior in their healing power to foreign spas.

Millions of patients have spent small fortunes in hunting health at European spas, when they could have had the same scientific care and considerate attention at home, and the additional advantage that our American waters are not only equal to any in the world, but that many of them stand in a class by themselves.

We have, in the United States, 2,717 areas with 8,826 known mineral springs. Our spa reserves have scarcely been touched.

Much of the popularity of mineral spring resorts is attributable to the great number of digestive ailments. Most digestive disorders originate in the nervous system and tend to become chronic as the nervous condition continues. Improvement in digestion is usually concurrent with improvement in the nervous condition.

Nervous indigestion is usually induced by prolonged emotional strain, anxiety, overwork, lack of exercise and of rest, and above all by dietary abuses, including in some cases overindulgence in alcohol and tobacco..

The mineral waters act as an antacid, and as a cathartic. They tend to increase the flow of bile, restore the mineral elements in the body and draw fluid from the intestinal tract.

Indiscriminate use of the waters by the public may be exceedingly injurious. The patient should be allowed to take them only under competent medical supervision.

Spa treatment is not indicated in every case, and it cannot replace the medication and other remedial procedures adapted to the needs of each patient. A month at a spa, no matter how beneficial, is no safeguard against the return of ailments which are due to body changes and for which uncorrected habits of life may be responsible.

The medicinal springs may be classified as follows:

(1) Alkaline carbonated waters chiefly useful in patients with excessive secretion of acid by the stomach.

(2) Alkaline muriated waters are used in mild cases of chronic constipation.

(3) Glauber's salt waters activate the intestines.

(4) Sodium chloride waters increase acid production in the stomach.

(5) Bitter waters are strongly purgative.

American health resorts, properly equipped and efficiently managed, with competent medical supervision of spa therapy, have an important place in the management of digestive disorders. American spas should stand in the same high repute and enjoy the same wide popularity which Continental spas have attained.

ДИВНІ НОВИНИ

Хрест затяжкий для реформатора.

У понеділок пополудні ішов старший чоловік вулицею Флетбуш у Брукліні, Н. Й. з великим хрестом — 4 стіп завдовшки — і стрінув полисмена, Едварда Лявоа, на перехрестю Атлантик Евеню. На запит, відповів полисменови, що заплатив за цей хрест $8, і хоче його вжити для проповідництва своїм товаришам, які грають у карти. Чоловік, що ніс хрест, був у підхмеленім стані. Полисмен побажав йому щастя і казав йому йти на сповнення своєї місії. Та коли ввечер прийшов полисмен до свого участку, щоб віддати службу, найшов хрест в поліцийній кімнаті. Його приніс сюди Тамес Реґан, кажучи, що найшов цей хрест біля баптиської церкви коло Дін Стріт. Поліція прийшла до висновку, що реформатор змучився несенням свого хреста і полишив його під церквою. Коли до 90 днів не зголоситься ніхто по згубу, хрест перейде на власність Реґана.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРҐАНІЗАЦІЙ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

З діяльности Жіночої Секції З. У. А. Допомогового Комітету.

Жіноча Секція З. У. А. Д. К відбула свої перші річні збори 26-го червня ц. р. в домівці У. Демократичного Клюбу в Ню Йорку. До переведення річних зборів вибрано Марію Демидчук як предсідницю, а панну Марію Клячко як секретарку. На зборах сконстатовано, що всі členиці Жіночої Секції в біжучому році вивязалися в своїй праці для помочі українським скитальцям по своїй змозі якнайкраще.

Предсідниця І. Бенцаль подала в своїм обширнім звіті, що вона віддала цілим свій вільний час для праці при збірці й пакованню одіжи для скитальців. Також подала, що за минулий рік вислано для скитальців до Европи 500 бейлів одіжи, 40 пак обуви і 16 футер. На кінець подякувала п. Бенцаль всім членкиням управи й усім жінкам, котрі стали на заклик до праці в збірці й пакованню одіжи для скитальців.

П-ні Ликтей, як містопредсідниця подала, що через цілий час працювала в Ж. Секції, що її було припоручено.

Секретарки Марія Сталена й М. Близнак подали, що вели точно всі записки й кореспонденцію зі сторонами, котрі надсилали річи для скитальців. В їх праці помагала їм також панна Курилас.

Касієрка п. А. Бодак подала, що при заснованню Жіночої Секції на перших зборах зложено лише $6, а до нинішного дня вислано до З. У. А. Допомогового Комітету суму $2,650. Контрольорка п. Пелешок подала, що всі записки й рахунки Ж. Секції знаходяться в найкращому порядку.

Пресові референтки пп. Марія Клячко, Е. Піддубчишин і пані С. Галичин, виказали, що вони наложений на них обовязок виконали по їх можности, а це своїми дописами й оголошеннями в українській пресі, на радійо й листовно. Вони також в імени Ж. Секції подякували українській пресі, директорам радієвих програм за їх безкористне проголошування в справі помочі укр. скитальцям, обом українським церквам, за те, що дали приміщення на склад убрань, Укр. Дем. Клюбові за безплатне відступлення салі на збори, а всьому Громадянству за жертвенність.

По вичерпанню точок зборів приступлено до вибору уряду на біжучий рік.

Вибрані: голова, І. Бенцаль; 1. містоголова М. Демидчук, 2. містоголова Е. Ликтей; секредарка: Марія Близнак і п. Марія Сталена; касієрка Анна Бодак; пресова референтка: Стефанія Абрагамовська; контрольна комісія: Анастазія Вагнер, Анета Кмець і Марія Марусевич.

Черговi збори Жіночої Секції відбулись 24. липня в справі створення Опікунчого Підкомітету якого при теперішню пору конечно потрібно. На збори явилось поважне число жінок і всі однозгідно ствердили, що з хвилиною, коли почнають прибувати з Европи до Америки українські скитальці, то їм конечно треба дати початкову поміч і опіку. До цеї опікунчої праці вибрано слідуючих жінок: Марію Демидчук, Катерину Пелешок, Анету Кмець, Олександру Різник і А. Копчак. Праця, яка жде Жіночу Секцію в Ню Йорку на цей рік є майже нова для нас на американському ґрунті. Одначе, треба надіятись, що, як попереднього року так і біжучого року наші жінки вивяжуться з неї бездоганно.

Іванна Бенцаль, голова;
Марія Близнак, секр.

Шукають своїх рідних

УВАГА: Пишучи до Укр. Допом. Комітету, просимо з початку листа подати, в якій групі і під яким числом є дана особа.

ГРУПА: ЛИСТИ ДО:

2523. До односельчан з с. Тисова, Перемишль, від Янківський Володимира.

2524. Романчак Романа і Марії від Мрічко Ярослава з с. Комарники, Турка.

2525. Павлюк Костя з с. Ільпибаки, Дубно, від Прендецький Степана.

2526. Крупчак Івана з с. Висоцько Нижне, Турка, від Крупчак Григорія.

2527. Мотиль Онуфрія, Труш Данила і Павла, Піскар Михайла, Каня Павла, всі з с. Дубровиця, Ярослав, від Філь (Мотиль) Марії.

2528. Вох Петра від Королишин Теодора.

2530. Мєсник Юлії від Бачинська Галі.

2531. Мазурчук Леонтія Абак з Волині від Мазурчук Семена Абак.

2532. Яцишин (тітка, тато, мама і брат) з с. Тещиниця, Стрий, Палкевич Петра з с. Синевідсько Вижне, Стрий, від Малярчук Миколи.

2534. Сомалюк Антона з Угнівщини від Кохан Миколи.

2535. Гавдульський Михайла, Костирка Йосифа, Головка Марії з с. Лани, Бібрка, від Яремкевич-Михайлюк Дозі.

2536. Піжинський Йосифа і Анни з с. Угорська, Злубків Миколи і Юрка зі Стрия від Німець Гриня і Зофії.

2537. Призванський Василя і Михайла, Питула Петра від Призванський Михайла і Питула Льва.

2538. Дяк Тіні від Кіналь Володимира.

2539. Глинянський Василя з с. Млини, Доброміль, від Глинянська Анни.

2540. Норд Анни (Сенега) з с. Татаринів, Львів, від Хойнацька Олімпії.

2541. Комарницький Михайла з с. Лопушанки, Старий Самбір, від Комарницький, Миколая.

2542. Даценко Петра і Донік з Великої України від Даценко Трохима.

2543. Маріянський, Матейко, з с. Поточиська, Городенка, від Матейко Мальвини, Рудик Орисі і Захара.

2544. Литвин Катерини з с. Підярків, Бібрка, від Шпира Зофії.

2545. До односельчан з с. Бишок, Бережани, від Фалюш Михайла.

2546. Диджик Анни (Ксьонда) з пов. Сянік від Ксьондз Теодора.

2547. Луцак з Печеніжина від свояка.

2548. До свояків, приятелів і краянів від Гошоватюк Ярослава з Котиківки, Городенка.

2549. Рокшонський Василя з с. Раранча, Чернівці, Шайка, Варвашок з с. Оршівці, Чернівці, від Малканчук Ілія.

2550. Лучка Корнила від Процик Нестора.

2551. Якобовська Марії від Бай Степанії.

2552. Гринів Івана з Великої України від Гринів-Склярова Валентини.

2553. Ратушний Володимира від Мороз Катрії, Галини, Ольги і Евгена.

2554. Нивидяк Михайла зі Скали Под. від Пастух Федора.

2555. Семчишин Йосифа з с. Полонична, Камінка Струмилова, від Семчишин Левка.

2556. Бек Марії від Пігут-Росляк Галі.

По інформації писати до:
United Ukrainian American Relief Committee
P. O. Box 1661
Philadelphia 5, Pa., U. S. A.

В запитах просимо конечно подавати групу, і число.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

КЛІВЛЕНД, О. — Місячні збори Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 291, відбудуться в неділю, 11. серпня, в годині 1. пополудні, в У. Н. Домі при Вест 14. вул. На цих зборах буде роздана дивіденда всім членам і членицям, котрі є членами поверх 3 роки. Є важна справа для добра вашого і Союзу. Будемо приймати нових членів і члениць, тому просимо привести своїх знайомих і переписати своїх дітей, до старших, коли вони покінчили 18 років життя. — Т. Гузіль, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Місячні збори Тов. Дністер, від. 361, відбудуться в суботу, 10. серпня, в церковній галі при 7-мій вул., точно в год. 8. ввечір. На цих зборах будуть дуже важні справи до вирішення, тому просимо всіх членів прийти та стати учасником у нарадах. Хто з членів ще не забрав своїх чеків дивіденди, хай прийде забрати собі. — За уряд: М. Малетич, предс.; П. Кучма, фінг секр.; І. Галичин, кас.; В. Павлів, рек. секр.

ФРЕНКФОРД, ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. — Отсим повідомляємо, що звичайні місячні збори відділу 268 відбудуться в суботу, 10. серпня, в домі Укр. Горожан на Векелінг ул., в годині 8. ввечір. — Уряд.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Тов. У. Н. Союзу, від. 292, подає до відома усім членам, що місячні збори відбудуться в неділю, 11. серпня, в годині 1:30 пополудні, в гали У. Н. Дому, 4655 Мартін ул. Просимо численно прийти, а хто ще не взяв дивіденди, хай прийде і забере. Пригадуємо деяким членам, щоби платили свої місячні вкладки на зборах, щоб не треба за ними ходити. Хто ще не зложив своєї жертви на спровадження сиріт з краю, хай буде ласка принести на ці збори. — І. Форись, пр.; П. Кізел, секр.; І. Андрусевич, кас.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Місячні збори Тов. Зап. Січ, від. 75, відбудуться в неділю, 11. серпня, в год. 1. пополудні в салі У. Н. Дому. Просимо членів прийти на збори, бо маємо важні справи. Довгуючі члени, за три або більше місяців, як не вирівнають свого довгу на тих зборах, то згідно з ухвалою будуть виключені з організації. А ви родичі подбайте, щоби ваші діти і внуки були членами У. Н. Союзу. Ті, котрі вже є членами, щоби приходили на збори. — За уряд. Р. Вазик, предс.; І. Слупецький, кас.; М. Присташ, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Місячні збори Тов. ім. Івана Франка, від. 334, відбудуться 11. серпня, в годині 1. пополудні, в У. Н. Домі. Просимо членів прийти на ці збори, бо є важні справи до полагодження. Довгуючих членів просимо вирівнати свої залеглости. — За уряд: Н. Задерецький, предс.; С. Морозович, секр.-кас.; І. Жук, рек. секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Місячні збори Тов. Зап. Січ, від. 387, відбудуться в неділю, 11. серпня, в годині 1:30 пополудні, в галі церковній. Просимо всіх членів явитись на збори, вирівнати свої вкладки і належитости та розібрати свої чеки дивіденди. Просимо всіх членів старатись приєднувати нових членів до Союзу і Товариства. — За уряд: А. Бабій, Т. Песко, А. Дмитрів.

ЙОНҐСТАВН, О. — Бр. св. Івана Хрестителя, від. 230, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 10. серпня, в гали церковній, 526 В. Райен Еве., в годині 7. ввечір. Просимо всіх членів прийти на збори, бо є важні справи до вирішення. — За уряд: Й. Венґжин, предс.; М. Мушинський, кас.; І. Павловський, секр.

МОНЕСЕН, ПА. — Повідомляємо членів Бр. св. Ап. Петра й Павла, від. 338, що місячні збори відбудуться в неділю, 11. серпня, в год. 2. пополудні, в українській гали на 2-гій вул., 213 Скунмекер Еве. Просимо всіх членів прийти і заплатити місячні вкладки, а довгуючих просимо вирівнати довг. Хто ще не отримав дивіденди, хай прийде на ці збори, то дістане. — За уряд: М. Коваль, предс.; М. Куць, секр.-кас.

ЕМБРІДЖ, ПА. — Бр. св. Василія Великого, від. 161, повідомляє всіх своїх членів і члениць, що місячні збори відбудуться в суботу, 10-го серпня, в годині 7. ввечір, у власній домівці. Взиваємо всіх місцевих і позамісцевих членів прийти на збори, бо є важні справи до вирішення. Також просимо вирівнати залеглі вкладки. — Уряд.

ТОМАСТОН, КОНН. — Тов. Укр. Січ, від. 421, повідомляє всіх членів, що збори відбудуться 10. серпня в годині 8. ввечір, в У. Н. Домі, 91 Проспект ул. Просимо всіх членів і члениць прийти на ці збори, бо маємо важні справи до полагодження. Хто не явиться на збори буде покараний згідно зо статутом. — За уряд: А. Береза, предс.; М. Шіпінка, кас.; Й. Шеремета, рек. секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Чергові збори 204 відділу відбудуться в суботу, 10. серпня, в год. 8:15 ввечір, в галі укр. прав. громади, 334 Іст 14. вул. — М. Близнак, секр.

КЛИФТОН, Н. ДЖ. — Тов. Укр. Січ, від. 182, повідомляє своїх часнів, що місячні збори відбудуться в неділю, 11. серпня, в годині 2. пополудні, в галі парохіяльній, 45-47 Говп Еве., Пасейк. Просимо членів прийти на збори, бо є важні справи до полагодження. — І. Живіцький, предс.; І. Гришко, кас.; Г. Яськів, секр.

ПАЛМЕРТОН, ПА. — Місячні збори, Бр. св. О. Николая, від. 369, відбудуться в неділю, 11. серпня, в год. 5:30 пополудні в гали церковній. Взиваємо всіх членів прийти на час, бо є важні справи до полагодження. — М. Куба, секр.

СКРЕНТОН, ПА. — Тов. Над Збручa, від. 280, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 11. серпня, в годині 2. пополудні, в У. Г. Клюбі, 608 Тест Лакавана Еве. Приявність всіх членів на зборах є обовязкова. — О. Запоточний, Р. Рубльовський.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ. — Збори Бр. св. Василія, від. 168, відбудуться 11. серпня в годині 3. пополудні. Просимо членів прийти на збори, бо є важні справи до полагодження. — За уряд: Г. Ґеба, предс.; М. Шпир, кас.; С. Космина, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. — Місячні збори Бр. св. Василія, від. 339, відбудуться в суботу, 10. серпня, в год. 7. ввечір, в домі громади, 3322 Н. Лавренс ул. Взиваємо всіх місцевих і позамісцевих членів бути на цих зборах і вирівнати свої вкладки. Маємо важні справи до полагодження. — За уряд: І. Сорока (ст.), предс.; Т. Плавяник, кас.; А. Хромяк, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Українське Запомогове Бр. св. Володимира, від. 130, повідомляє всіх своїх членів і члениць, що місячні збори відбудуться в суботу, 10. серпня, в годині 8. ввечір, в церковній гали, 30 Іст 7. вул. Просимо всіх прийти на час, бо є важні справи до полагодження. — І. Серединський, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Збори Тов. Сокіл, від. 336, відбудуться в неділю, 11. серпня, в годині 1. пополудні. Просимо всіх членів прийти на збори, вирівнати свої вкладки і полагодити важні справи. — Ґ. Степанек, предс.; Г. Кісіль, секр.-кас.; Т. Кальмук, рек. секр.

РОВЕЙ, Н. ДЖ. — Тов. Згода, від. 294, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 10. серпня, в год. 8. ввечір, в церковній гали на Ірвінг ул. Просимо всіх членів прийти на означений час, бо є важні справи до полагодження. — І. Король, предс.; Д. Гуменюк, кас.; Я. Салій, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Місячні збори Тов. ім. Михайла Грушевського, від. 219, відбудуться в суботу, 10. серпня, в годині 8. ввечір, в укр. прав. галі, 675 Савт 19. вул. Просимо всіх членів прийти на час, бо є важні справи до полагодження. — Н. Боднар, предс.; М. Соколовський, кас.; А. Мудровський, секр.

НОРТГЕМПТОН, ПА. — Тов. Укр. Січових Стрільців, від. 44, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 11. серпня, зараз по Сл. Божій, в православній гали на Нюпорт Еве. Взиваємо всіх членів прийти на збори і заплатити свої місячні вкладки. — Уряд.

СИРАКЮЗ, Н. Й. — Тов. Укр. Січ, від. 39, повідомляє членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 11. серпня, в 3. годині пополудні, в У. Н. Домі. Просимо членів явитися на час. — За уряд: О. Шмокалюк, пр.; В. Осохівський, фін. секр.; І. Пігуляк, кас.; А. Яворський, рек. секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Збори Бр. св. Василія Великого, від. 364, відбудуться в неділю, 11. серпня, в годині 2:30 пополудні, в Укр. Домі на Іст Сайд, 3161 Іст 93 вул. Ваша приявність конечна, бо є важні справи до полагодження. — Уряд.

ПОШУКУЮТЬ

ІВАН ЯРЕЧЕВСЬКИЙ з села Мишковичі пошукує свого батька **СТЕФАНА ЯРЕЧЕВСЬКОГО** і кревних **БАНДУРА ТИМКО, СИНЯВСЬКИЙ ЙОСИФ.** Перебувають у New York або Cleveland, Ohio. Прошу голоситись до:

Mrs. ANNA SMOLAK,
2918 Elliot St., Baltimore 24, Md.

ДМИТРО СЕМЧИШИН пошукує свого вуйка **СТЕФАНА СЕМЧИШИНА** з села Ремезівці, повіт Золочів. Виїхав до Америки перед першою війною і перебував у Ню Йорку.

Хто би про нього знав, або він самий, прошу зголоситися до його тітки в Канаді, по першім подружу Е. Смолин, а по другім Вовк, на адресу:

Mrs. EWDOKIA WOWK,
386 Toronto Street,
Winnipeg, Man., Canada.

ПОШУКУЮ
НИКОЛАЯ КОВАЛЮКА,

сина Василя, родом із Стрілецького Кута, Буковина. Має перебувати в Ню Йорку. Маю лист для нього із Італії. Хто би про нього знав, або він самий, прошу зголоситись на адресу:

FRED OLINEK
461 Warburton Ave.,
Hastings on Hudson 6, N. Y.

Пошукує тітки **ГАНЬОВСЬКА** і її дітей. Дочка **ГЕНЯ,** син **БРОНЬКО** шукає **ПЕТРО ГУЛЬ,** син Ольги і Миколи з Винник коло Львова.

ІВАН КРАВЕЦЬ, село Кнісело, пов. Бібрка, пошукує **МАРІЙКИ, ГАНІ і ІВАНА ІВАХІВ.**

Хто би про них знав, або вони самі, прошу писати на адресу:

PHILIP PROCIW
198 Crawford St.,
Toronto, Ont., Canada.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 7. серпня 1946 року помер

СТЕФАН ҐРЕНТУС,

довголітний член Тов. Зап. Січи, від. 371 У. Н. Союзу в Нюарку.

Покійний прожив 58 літ, а походив зі села Манаїв, пов. Зборів. Оставив жену Марію і двох синів Андрія і Петра. Одного сина Івана стратив у війні в Франції.

Похорон відбудеться в пятницю, 9. серпня, в 2. годині пополудні, з погребового заведення Мирона Литвина, 801 Спрінгфілд Евеню, Ірвінгтон, Н. Дж. Члени, вільні від праці, повинні обовязково взяти участь у похороі. — В. Й. П.!

Ю. Баранюк, секр.

ТАРЗАН, ч. 1427. Молоденький союзник.

THE DESPERATE APE-MAN STRAINED WITH ALL HIS STRENGTH TO BREAK HIS STOUT BONDS--- BUT TO NO AVAIL.

REALIZING TAVA'S BONDS WOULD NOT BE AS HEAVY AS HIS, HE INSTRUCTED THIS BOY TO SLIDE DOWN THE POLE AS FAR AS POSSIBLE.

THEN, PLACING HIS FOOT AGAINST TAVA'S BACK, HE PUSHED WITH TERRIFIC FORCE---LIKE THREADS TAVA'S BONDS BURST!

THEN, USING THE APE-MAN'S OWN KNIFE, THE BOY BEGAN CUTTING HIS BONDS SUDDENLY A SHADOW FELL ACROSS THE DOORWAY.

У розпуці печерний чоловік напружив усю силу, щоб перервати свої сильні узи... але це не вдавалося.

Він знав, що узи Тави не є такі сильні, як його власні. Він порадив хлопцеви зісунутися на діл стовпа так далеко, як лише було можливе.

Потім він поставив свою ногу проти плечей Тави і пхнув узи з такою силою, що вони попукали як нитки.

Хлопець, звільнений з узів, вхопив ніж Тарзана і почав перетинати його узи. Нагло якась тінь показалася напроти дверей.